

mehke ter travnatozelene. Majhne mačice tvorijo moško cvetje, žensko pa rdeči storži. Cvete od aprila do maja. Rdeče cvetje blago diši. Notranje se uporablja terpenin (eno čajno žličko terpeninovega olja se vlije v vročo vodo ter se vdihava para) proti pljučnim boleznim in gnilobi pljuč. Zelo dobro sredstvo je tudi (5—20 kapljic večkrat na dan kot emulzija ali zmes) proti boleznim spolnih organov, išijas in želodčnemu kamnu. Zmes 10 g čistega terpeninovega olja in 60 g ricinovega olja, ki se jemlje zjutraj v teku štirih ur dvakrat, uporabljamo uspešno proti trakulji. Zunanje se uporablja za klistirje proti napenjanju in glistam.

Luštrek

(lat.: *livisticum officinale*)

ali luštek se nahaja pri nas po vrtovih. Je to trpežna, mesnata, rjava korenika, v drugem letu do dva metra visoka. Ima vejasto steblo s pokončnimi vejami ter golimi, dvojnopernatimi, narobe jajčastimi listi. Cvete od junija do avgusta, rumen kobil. Korenina starejših rastlin se nabira spomladi, drugi del pa oktobra. Vsa rastlina, če je strta, zlasti pa korenina, diši močno balzamično in prijetno. Na začetku je sladkega okusa, pozneje pa dišedeča in neprijetnega. Kot čaj se upo-

rablja (10 g na pol litra vode) večkrat dnevno proti vodenici, napenjanju, proti zasluženju pljuč in sečnih organov ter za pospeševanje menstruacije (mesečnega perila). Zunanje se uporablja kot dodatek v kopeli za pojačanje trebušnih organov.

Mlečnik

(lat.: *chelidonium majus*)

najdemo povsod na grobljah in ob zidnih razpokah. Ima močno korenino z večdelnim stebлом, zeleno lopataste liste in rumeno ovetje. Cvete od maja do avgusta. Rastlina vsebuje rumen mleček. Svež sok vpliva blagodejno proti zlatenici in vodenici, revmi, protinu, zapeti, garjam. Sok se jemlje na ovsnih juhi v začetku po pol grama trikrat dnevno. Polagoma naj se zviša na štiri grame v treh porcijah. Večje količine so škodljive. Sok iz korenine in zelišč se priporoča proti zapeti, zlatenici in žolčnim kamnom, jetrnim in vrančnim boleznim, izostalem mesečnem perilu in sečnim težavam. Sok, ki se razredči z enakim delom žitnega žganja, naj nekaj dni stoji, nato se pa odlije čisto tekočino od usedline, ki se je nabrala na dnu. Ta sok se jemlje po 5 do 10 kapljic na dan. Čaj 15—20 g na liter vode uporabljamo — zelo previdno! — proti zlatenici in vodenici.

Kmečka trgovina

ene cene po službeni tečajnici ljubljanske blagovne borze

reka, jelka: hlodi I., II., monte 310—360 din, javni drogovi 290—340 din, Bordonali merilni 340—370 din, filerji do 5/6 330—360 din, ostalih dimenzij 320—360 din škorete, košice, od 16 cm dalje 680—700 din, škorete, paralelne, od 16 cm dalje 740—780 din, škorete, podmerne, od 10—15 cm 680—710 din, deske-plohi, kon., od 16 cm dalje 600—660 din, deske-plohi, par., od 16 cm dalje 670—700 din, les za celulozo (okroglice), belo očiščen 300—330 din, bratice, za 100 kg 100—110 din.

Bukev: hlodi od 30 cm dalje, I., II. 300 do 350 din, hlodi za furnir, čisti, od 40 cm dalje 320 do 370 din, deske-plohi, naravni, ostrorobi I., II. 650—700 din, deske-plohi, parjeni, ostrorobi, I., II. 725—825 din.

Hrast: hlodi I., II., premera od 30 cm dalje 350 do 500 din, bordonali 1000—1190 din, deske-plohi, boudes 1160—1300 din, deske-plohi, neobrobjeni I., II. 900—1000 din, frizi I./II., širine 5, 6 in 7 cm 1190—1360 din, frizi I./II., širine od 8 do 12 cm 1350—1500 din.

Mecesen: deske-plohi, obrobjeni, ostrorobi, I./II., 18, 24, 38, 54 mm, od 16 cm <, 4 m 1275 do 1475 din.

Brest: plohi, neobrobjeni I., II. 800 do 900 din.

Javor: plohi, neobrobjeni I., II. 800—900 din.

Jesen: plohi, neobrobjeni I., II. 950—1060 din.

Lipa: plohi, neobrobjeni I., II. 800—900 din.

Parket: hrastovi, za m² 80—100 din, bukov, za m² 60—70 din.

Železniški pragovi 2.60 m 14 × 24: hrastovi, za 1 komad 50—60 din, bukov, za 1 komad 30 do 40 din.

Drva za izvoz: bukova, za 100 kg 28—30 din, hrastova, za 100 kg 25—27 din.

Oglje: bukov, vilano, za 100 kg 160—180 din.

Cene na mariborskem trgu

Zelenjava. Krompir 2—2.25 (merica 14 do 15 din), čebula 5—6, česen 16—20, zelje (komad) 1—4, kislo zelje 5, repa (komad) 0.50—1 din, kislota repa 3 din, karfiola (komad) 10—12 din, ohrovt 0.50—3 din, zelena 0.50—3.50, peteršilj (šcper) 1 din, glavna solata (komad) 1—2 din, endivija 1 kg 12—14 din, mala solata (kupček) 1 din, regrat 1 din, špinata 1 din, vrtno korenje 1 din, koleraba 1.50 din, redkev (komad) 0.50 do 1 din, pesa 1—2 din.

Sadje. Jabolka 8—16 din, suhe slive 20—24 din, ceči orehi 16—18 din, luščeni 52 din, limona 0.75 do 1 din, oranža 1.50—4 din.

Zito (liter). Pšenica 4 din, rž 3.50—4 din, ječmen 3.50—4 din, koruza 3 din, oves 2—2.50 din, proso 4—5 din, ajda 3.50—4 din, ajdovo pšeno 9—11 din, fičol 6—8 din.

Mleko in mlečni izdelki. Mleko 3—3.50 din, smetana 12.50—17 din, surovo maslo 48—52 din, čajno 60 din, kuhano 48—52 din, domači sir 12 din.

Jajca 1—1.25 din.

Porutina. Košček 40—60 din, par piščancev 50—95 din, puran 50—95 din.

Kozliček 100 din.

Krne ni bilo na trgu.

Sejmi

15. aprila goveji in konjski: Ptuj; živinski in kramarski: St. Janž pri Dravogradu; tržni dan s svinjami: Trbovlje, Dolnja Lendava — 16. aprila živinski in kramarski: Razkrižje; svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 17. aprila tržni dan s svinjami: Turnišče v Prekmurju; živinski in kramarski: Nova cerkev pri Celju, Kapele pri Brežicah, Dol. Lendava — 18. aprila svinjski: Maribor — dne 19. aprila svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje.

Razgovori z našimi naročniki

Skrajšan rok za tretjega sina. H. J. — Prošnja za skrajšan rok tretjemu sinu bi morebiti uspela le, ako je najstarejši brat najmanj že 5 let odpravljen od domačega posestva. Vložiti bi jo bilo treba na poveljstvo pristojnega vojaškega okrožja, kolkovati z 10 din ter priložiti 20 din kolek. Prošnja naj sin odda ob priliki nabora.

Do kdaj se plačuje vojnica? F. F. — Vojnice Vam nikakor ni treba plačati do smrti, marveč do dopolnjenega 50. leta starosti. Obveza plačevanja prestane s koncem dotičnega leta, v katerem izpolnite 50. leto. Letos Vam je torej ne bo več treba plačati.

Kupec neče napraviti kupne pogodbe pri notarju. K. J. — Ustno sklenjena kupoprodajna pogodba je veljavna. Res je — ker gre za kos gozda — za pridobitev lastnine potreben še zemljiškoknjižni vpis lastninske pravice, pri čemur je treba predložiti pisni zapis pogodbe. Pogodbo lahko sami sestavite ter jo daste kupcu v

podpis. Potrebna je le overovitev Vašega podpisa. Stvar kupca je, ali hoče doseči vpis svoje lastninske pravice v zemljiško knjigo. Vi nimate pravice razveljaviti pogodbo iz razloga, ker kupec neče napraviti pisne pogodbe. — Ako te kupec omenjeni kos gozda izročil svojemu vnuku, sme ta vnuk ta gozd izkoriščati, čeprav še ni vpisana lastninska pravica kupca, odn. vnuka. — Kar se tiče smrek, ki so bile Vam odkazane v posekanje, pa jih je posekal vnuk, imate pravico zahtevati odškodnino od kupca (strica): v primeru, ako je vnuk vedel, da je stric omenjene smreke odkazal Vam v posekanje, Vam jamči za škodo tudi vnuk kot prevzemnik.

Dolžnost brata, preskrbeti uhogo sestro. B. A. — Ako ste bili otroci z izročilno pogodbo, ki so jo sklenili Vaši starši leta 1912., prikrajšani v korist najstarejšega brata, ne morete danes, ko so minula že več kot tri leta od smrti staršev,

doseči izravnave. Imeli ste sicer pravico zahtevati dopolnitev nujnega dednega deleža, a je ta pravica zastarela v treh letih po smrti staršev. Potemtakem ne morete ničesar odstopiti svoji ubogi sestri. — Brat po občem državljanem zakonu ni dolžan skrbeti za svojo sestro, zato ga žal ne boste mogli k temu prisiliti. Morda ga bo pa sram, da bi bila sestra navezana na podporo od strani občine in bo prostovoljno prevzel sestro v skrb.

En prevžitkar umrl. — Delitev vžitka pridržane zemlje? M. A. — Ako sta si mož in žena izgovorila določen prevžitek, pridržala v hasnovanje njivo, polovico gozda, ni se pa nič določilo, kaj naj velja v primeru, da eden izmed vžitkarjev umre, tedaj se znižajo na polovico le one prevžitkarske dajatve, o katerih je jasno, da so za časa življenja obeh prevžitkarjev pripadale enemu le do polovice. Pri tem mislimo na živila in obleko. Glede hasnovanja njive in polovice gozda je pa stvar zelo sporna in bi v eventualni pravdi sodišče najbrž odločilo, da ostane preživelemu prevžitkarju hasnovanje cele njive in omenjene polovice gozda neokrnjeno. — Gozd sme prevžitkarica hasnovati, odnosno les posekati le po gozdarskih pravilih. Ako se ona teh pravil ne drži in prekomerno izsekava gozd ter je, podana nevarnost, da bi to izsekavanje nadaljevala, smete zahtevati zavarovanje in sicer v denarju. Dotični znesek bi morala prevžitkarica naložiti v kakem puplarnovnem zavodu. Ako ne more prevžitkarica dati zavarovanja v denarju, smete zahtevati, da prepusti gozd Vam v neomejeno lastništvo, morate ji pa plačati primerno odpravnino za odšlo hasnovanje. — Čeprav je prevžitkarica pridržano njivo izročila drugi hčeri, morate vzlic temu VI še naprej njivo gnojiti in obdelovati, ako si je prevžitkarica v pogodbi izgovorila, da si njivo pridržuje in da morate VI pomagati njivo obdelovati ter gnojiti. — Ako ste z izročilno pogodbo prevzeli vse pritlikline in premičnine in se je ob času pogodbe na posestvu že nahajal stroj za mletje slanine ter je ta stroj kupil svoječasno izročevalec (tast), tedaj nima izročevalka pravice ta stroj naknadno dati komu drugemu. Stroj je Vaša last.

Gospodarska posvetovalnica

M. L. B. Med črno deteljo se splača sejati le seme laške ljuke, ki je kratkotrajna prav tako kot detelja. Vzemite je okrog eno tretjino semena detelje, to je dve tretjini deteljinega semena, eno tretjino pa semena laške ljuke. Laška ljuka hitro zraste in daje prav tako kot detelja obilno košnjo. Sejati med črno deteljo laško ljuko, se priporoča že iz tega ozira, ker pri krmljenju sveže detelje v veliki meri odpade nevarnost napenjanja, poleg tega pa napravi deteljo nekako užitejšo.

O. J. S. pri C. Glede dobave in cene umetnih gnojil se obrnite na Osrednjo kmetijsko zadrugo v Mariboru, Meljska cesta 10, katera ima na razpolago tudi superfosfat. Bolje pa je, da uporabite superfosfat za gnojenje žitaric, ajde in koruze v dobi rasti, kot pa za gnojenje travnikov. Za travnike vzemite rajši apneni dušik ali pa mešano gnojilo Nitrofoskal. Superfosfat, ki je lahko topljiv in hitro učinkuje, namreč najbolj ugodno vpliva na tvorbo zrnja, na travnikih si pa želimo le veliko sočne trave, za kar pa pride v poštev dušik.

F. V. St. O. B. ob D. Belo sluz, ki jo vedno najdete pri odpadkih svoje breje-krave, spravite čimprej v primerno škatlo in jo nesite bližnjemu živinozdravniku v pregled. On Vam bo lahko na podlagi preiskave dal točna navodila za zdravljenje, povedal Vam pa bo tudi, če obstoja nevarnost za telička ali ne. Na daljavo Vam tega pač ne moremo povedati, ker to lahko na podlagi preiskave pove le živinozdravnik. Teliček in krava sta vsekakor vredna malenkostnih stroškov, ki jih boste imeli z živinozdravnikom.

K. V. V. P. Posredovalnice za prodajo zdravih rož zaenkrat še nismo otvorili in je tudi ne bomo. Si boste že morali sami poiskati kupca za svoje zdravilne rože. Saj bi nas še kdo tožil, če bi se pečali s takim posredovanjem. Mislimo, da je dovolj, če dajemo nasvete za nabiranje.

Ne pozabite! »Slov. gospodarja« čita redno nad sto tisoč ljudi vsak teden, med njimi so taki, ki žele kupiti, kar imate vi na prodaj! Do kupca vam pomaga oglas v »Slov. gospodarju«!